

VYDAVATEĽSKO-KNÍHKUPECKÉ KATALÓGY TRNAVSKÉJ AKADEMICKEJ TLAČIARNE

Miriam Poriežová

Trnavská Akademická tlačiareň vstúpila do prostredia knihtlačiarско-vydavateľských aktivít v búrlivom období polovice 17. storočia. Moment jej vzniku sa stal prvým predpokladom dlhej a mimoriadne plodnej existencie, trvajúcej viac ako 120 rokov. Činnosť tlačiarne bola úzko spojená s pôsobením Trnavskej univerzity, založenej v roku 1635.

Trnavská univerzita (1635–1773)

Zakladateľ univerzity, kardinál Peter Pázmaň, ju zveril do správy jezuitov, pričom mala naplniť tri hlavné úlohy: šíriť katolícke náboženstvo v Uhorsku, utíšiť myseľ bojovného národa a povzniesť dôstojnosť uhorského národa.¹ V tom istom roku schválil založenie univerzity cisár Ferdinand II. a udelil jej privilégia a imunity, aké prislúchali univerzitám v habsburskej ríši, ako aj právo udeľovať vedecké hodnosti a konať vedecké dišputy. Organizačná štruktúra a vyučovací poriadok bol dodržiavaný podľa jednotného jezuitského systému *Ratio studiorum* (1599). Univerzita, prepojená s gymnáziom, bola založená s dvoma fakultami, filozofickou a teologickou. V roku 1667 k nej pribudla právnická fakulta a ako posledná bola v roku 1769 otvorená lekárska fakulta.

Pozitívnu úlohu zohrala univerzita najmä pri formovaní historiografie, historickej topografie a právnych vied. Študijné osnovy na fakultách prešli viacerými úpravami a reformami, najmä za vlády Márie Terézie v druhej polovici 18. storočia.² S väčším vplyvom štátu na študijné osnovy nastal posun vpred aj vo výuke a rozvoji

¹ PŠENÁK, J. Trnavská univerzita v dejinách slovenského vysokého školstva, s. 22.

² Čiastková reforma prebehla v 30. a 40. rokoch 18. storočia, keď bolo gymnázium vyčlenené zo zväzku univerzity. V roku 1735 úpravy stanovili počet profesorov pre jednotlivé predmety na filozofickej fakulte. V roku 1753 sa štúdium na nej skrátilo na dva roky a profesorom bolo uložené, aby v záujme zlepšenia štúdia vydávali učebnice. Týmto postupom štát cielene rozširoval svoje kompetencie na vzdelávanie. Naplneniu týchto zámerov slúžila najmä Študijná komisia, zriadená v Uhorsku v roku 1765. Výsledkom jej príprav bola reforma Trnavskej univerzity v roku 1769, ktorou sa dovŕšila reforma z roku 1753. Podľa nej bola osnova štúdia na právnickej fakulte doplnená o predmety prirodzeného práva a politicko-kamerálnych vied. Úpravami prešla aj filozofická fakulta, štúdium sa upravilo a rozšírilo o hebrejčinu, gréčtinu, rečníctvo a svetské dejiny, ustanovení boli osobitní učitelia nemčiny, francúzštiny, tanca a šermu. Súčasťou reformy bolo aj doplnenie univerzity o lekársku fakultu. O reformách pozri napr. v ZLATOŠ, Š. Z dejín Trnavskej univerzity, s. 78–79; Dejiny Trnavy, s. 117–118.

prírodovedných disciplín, najmä matematiky, fyziky a astronómie.³ Koniec účinkovania univerzity v správe jezuitov prinieslo rozhodnutie pápeža Klementa XIV. o rozpustení rádu v roku 1773.

Akademická tlačiareň (1648–1773)

Už krátko po vzniku univerzity boli iniciované návrhy, aby disponovala vlastnou tlačiarňou, ktorú pre naplnenie svojich cieľov nevyhnutne potrebovala.⁴ Činnosť tlačiarne však môžeme sledovať dokázateľne až od roku 1648.⁵ Toto obdobie je charakteristické činnosťou aktívnych a produktívnych protestantských tlačiarň na východe a západe Slovenska,⁶ avšak známe politicko-náboženské a následné kultúrno-spoločenské udalosti zvrátili tento stav v prospech Akademickej tlačiarne.⁷ V priebehu niekoľkých desaťročí sa stala najväčšou a najproduktívnejšou officínou v 18. storočí nielen na Slovensku, ale v celom Uhorsku.⁸

Pri charakterizovaní jej tlačiarenskej produkcie je potrebné si uvedomiť významné faktory, ktoré ju výrazne ovplyvnili. Tlačiareň vznikla ako súčasť katolíckej univerzity spravovanej jezuitským rádom, čiže išlo o tlačiareň inštitucionálnu s jasne vyhranenou konfesijnou orientáciou a úlohou. Tú predstavovalo naplnenie stanovených zámerov univerzity, teda šírenia a upevnenie katolíckej cirkvi spolu s výchovou a vzdelávaním prostredníctvom tlačeného slova.⁹ Týmto cieľom zodpovedala aj postupne kvantitatívne aj kvalitatívne narastajúca produkcia tlačiarne.¹⁰ Kým v prvých desaťročiach svojej činnosti vykazovala v priemere 6 až

³ Krátko po reforme v roku 1753 začali vychádzať učebnice matematiky, fyziky ako aj základov metafyziky a logiky, ktorých autormi boli domáci profesori. K rozvoju astronómie nepochybne prispelo vlastné observatórium, vybudované v v tom istom roku. Výsledky pozorovaní a meraní boli uverejňované v ročenke *Observationes astronomicae*, vychádzajúcej od roku 1757.

⁴ O pozadí získania tlačiarne univerzitou a jej sporoch s bratislavským kolégiom pozri viac v FÓRIŠOVÁ, M. *Dejiny knižnej kultúry v Bratislave v 17. storočí*. Dizertačná práca. Bratislava: Filozofická fakulta Univerzity Komenského, 1999. 253 s.

⁵ V tomto roku vyšiel titul *Verborum in Institutione grammatica contentorum...* teda slovník k Alvarzovej gramatike, ktorého vydanie bolo ešte niekoľkokrát zopakované.

⁶ Tlačiarne v Levoči, Bardejove, Košiciach, Trenčíne, neskôr v Žiline a Púchove.

⁷ Priazni sa tešila aj tlačiareň pri jezuitskej univerzite v Košiciach. Jej obsahovo podobne orientovaná produkcia sa však kvantitatívne nemohla trnavskej vyrovnáť.

⁸ Okrem kvalitného tlačiarenskeho vybavenia disponovala aj vlastnou písmolejárnou, papierňou a knižárskou dielňou.

⁹ Z jazykového hľadiska bezvýhradne viedla v tlačiach latinčina (cca 83 %) a hlboko za ňou maďarčina (9,1 %), slovenčina (4,6 %) a nemčina (2,3 %). Diapazón jazykov bol samozrejme širší, objavili sa aj tituly v iných jazykoch (srbčine, chorvátčine, rumunčine, ukrajinčine, gréčtine a francúzštine), ale v minimálnom zastúpení.

¹⁰ Veľkou mierou sa na produkcii podieľali náboženské diela rôzneho obsahu, katechizmy, mod-

24 vydání za rok, v období svojho rozkvetu, po roku 1711, sa ich počet niekoľkonásobne zvýšil a pohyboval sa v rozmedzí 40 až 60. Celkovo možno jej produkciu odhadnúť na približne viac ako 4500 vydání,¹¹ počet exemplárov sa odhaduje na niekoľko miliónov.¹²

Akademická tlačiareň ako inštitucionálna tlačiareň vystupovala aj v roli vydavateľa – nakladateľa, bola distribútorom a kníhkupectvom, pričom naplnenie svojich vydavateľských plánov realizovala prostredníctvom vlastných finančných zdrojov,¹³ avšak časť produkcie bola pokrytá využitím finančnej podpory mecénov.

Počas svojej existencie disponovala tlačiareň aj viacerými privilégiami,¹⁴ ktoré jej postavenie v knihtačiarско-vydavateľskom prostredí upevňovali a zabezpečovali, alebo lepšie povedané, mali zabezpečiť výhradné práva na vybrané tituly. Po zrušení rádu bola tlačiareň poštátnená a podriadená Miestodržiteľskej rade.¹⁵

litebné knižky, kázne, apologetické, polemické a protireformačné spisy. Druhú veľkú skupinu tvoril segment určený vzdelávaciemu procesu, teda učebnice, promočné tlače, dizertácie. Okrem základných gramatických diel pre gymnázium sem patria slovníky a rôzne jazykové a štylistické príručky pre rôzne stupne štúdia. Osobitnou skupinou sú diela odborného charakteru, najmä z histórie, práva a neskôr prirodovedného obsahu. V tlačiarňi vychádzali aj diela antických autorov upravené pre školské potreby, pozvánky a obsahy divadelných hier, kalendáre, uznesenia snemov, rôzne nariadenia, zákony a manifesty. Okrem nich aj stanovy a regule rôznych rádov, bratstiev a tlače zadané rozličnými inštitúciami. Počas celého svojho pôsobenia mala tlačiareň vo vydavateľskom programe priležitostné tlače vo forme prózy aj poézie a vyhotovovala aj jednotlivé tlače a grafické listy.

¹¹ Údaje sú získané z podkladov, uvedených v monografii KÁFER, I. *Az egyetemi nyomda négyszáz éve (1577-1977)*. Budapest : Magyar helicon, 1977. 247 s; KLIMEKOVÁ, A. *Vydavateľská produkcia knihtačiarňi pôsobiacich v 18. storočí na území dnešného Slovenska v celouhorskom kontexte*. In *Knižnica*, 2008, roč. 9, č. 6-7, s. 55-59. Vzhľadom na počet vydání, kým počet titulov bol samozrejme nižší. Dôvodom bolo opakované vydávanie titulu s promočnými tézami a často novým titulným listom.

¹² Znalec trnavskej produkcie Hadrián Radváni odhaduje tento počet približne na 5 miliónov exemplárov. RADVÁNI, H. *Knihtačiareň trnavskej univerzity*, s. 145.

¹³ Činnosť a vybavenie tlačiarne bolo dotované rádom, ale aj samotná tlačiareň vykazovala príjem, ako vyplýva zo Súpisu všetkých príjmov a výdavkov kolégia a univerzity Spoločnosti Ježišovej v Trnave podľa účtov kolégia z roku 1765, s. 89.

¹⁴ Za Leopolda I. získala tlačiareň právo na vydávanie diel profesora Martina Sentivániho. Mária Terézia jej udelila v roku 1741 privilégium na vydávanie snemových zákonov, o dva roky neskôr aj privilégium na tlač *Corpus iuris Hungarici*.

¹⁵ Pod novou správou pracovala ešte štyri roky, po roku 1777 bola časť tlačiarne odvezená do Budína a v Trnave ostala ako filiálka budínskej tlačiarne Kráľovskej univerzity.

Vydavateľsko-kníhkupecké katalógy

Kníhkupecké katalógy sa po prvý raz sa v produkcii Akademickej tlačiarne objavili v roku 1710. Z odbornej literatúry sú známe aj ďalšie, a to z rokov 1724, 1734, 1743, 1758, 1763, 1770, 1772.¹⁶ Novým spracovaním tlačenej produkcie z územia Slovenska v 18. storočí¹⁷ sa sprehľadnil ich výskyt a uloženie v rôznych inštitúciách na území štyroch štátov. Nepravidelnosť rokov vydání neumožňuje inú charakteristiku, okrem tej, že približne na každé decénium pripadol jeden katalóg. Takmer identický názov katalógov informuje, že ide o katalóg kníh, ktoré sú na predaj, či sa nachádzajú sa v Akademickej tlačiarne v Trnave. Účel, ktorému mali slúžiť, je teda vysvetlený. Otvorená je otázka, z koho impulzu táto iniciatíva vyšla a kto zodpovedal za výber titulov v jednotlivých katalógoch. Azda by bolo možné uvažovať v prospech prefekta tlačiarne, do ktorého kompetencie náležala jej ekonomická a ideová správa, či ním vybranej a poverenej osoby.

Analýzou samotných katalógov, teda vymedzením formálnych a obsahových charakteristík, spolu so sledovaním aktuálnosti zaradených titulov, sa pokúsime zodpovedať, či šlo o cieleňú propagáciu, so zámerom osloviť predpokladané recipientské zázemie a ponúknuť mu možnosť zaobstaráť si relevantnú literatúru, rozšíriť povedomie o produkcii tlačiarne všeobecne a či spropagovať aj staršie vydania zaradených titulov.

Formálna analýza

Jednotlivé katalógy boli rôzneho rozsahu, najobjemnejší mal 48 strán. Ich spoločným znakom bol spôsob zatriedenia titulov zohľadnením jazykovej príslušnosti a v rámci *Libri latini* bolo uplatnené vecné triedenie.¹⁸ Jazykové rozloženie a počty zaznamenaných titulov sú znázornené v tabuľke (Tab. 1). Už na prvý pohľad je zrejmá dominancia latinského jazyka, čo istým spôsobom odráža aj celkovú jazykovú skladbu produkcie tlačiarne.

¹⁶ V roku 1773 vyšiel ešte jeden ako zoznam slovenských a nemeckých titulov pod názvom *Abdruck der deutschen und slowakischen Schriften, welche in der Tyrnaurischen Schriftguesserey des Collegiums der Gessellschaft Jesu zum eigenen Gebrauch verfertigt werden im Jahre Christi 1773*. [8] s.; 4°.

¹⁷ Bibliografia územných slovacík 18. storočia. Lokálna báza NBÚ SNK (rukopis, CD ROM).

¹⁸ Iba v prvom katalógu z roku 1710 a nasledovnom z roku 1724 boli tituly zaznamenané výhradne podľa jazykovej príslušnosti a v rámci nej usporiadané abecedne.

Tab. 1

	Libri latini	Libri hungarici	Libri slavonici	Libri illyrici et croatici	Libri germanici	Libri aliunde impressi	Spolu
1710	232	69	25	-	14	46	386
1724¹⁹	234	-	-	-	-	-	234
1743	399	107	49	6	35	2	598
1758²⁰	397	108	52	-	20 (?)	?	577
1763	385	110	50	4	34	5	588

Spôsob zápisu titulov bol jednoduchý, konštantne obsahoval v skrátenej forme meno autora a názov, formát a cenu. Osobitný znak pred názvom upozorňoval na skutočnosť, že z daného titulu je na sklade malé množstvo exemplárov. Rok vydania, ako dôležitý identifikačný prvok pri analýze, však chýba. Záver katalógov tvorí rubrika s titulmi, ktoré neboli vydané v Trnave.²¹ Ich presná identifikácie je ale pomerne zložitá z dôvodu absencie vydavateľských údajov.

Obsahová analýza

S dôrazom na zastúpenie odbornej (nenáboženskej) literatúry

Pri komplexnom obsahovom hodnotení katalógov, bez ohľadu na jazyk tlači, sa preukázalo silné zastúpenie náboženskej literatúry rôzneho druhu a náročnosti, určené obrane viery, jej štúdiu, výkladu až po pestovanie každodennej zbožnosti. Popri Biblii, apologetických a polemických spisoch sú to predovšetkým vieroučné spisy a kázania, katechizmy, životopisy či regule bratstiev. Okrem toho bola stárou súčasťou nelatinských jazykových skupín vzdelávacia zložka, teda rozličné učebnice a slovníky. Ako bolo vyššie spomenuté, v triede *Libri latini* bolo ďalej uplatnené vecné triedenie (Tab. 2), porovnateľné aj s triedením zaužívaným pri vyhotovení katalógov jezuitských knižníc,²² čo do istej miery odzrkadľuje jezuitskú kategorizáciu vied a odborov.

¹⁹ Tento katalóg obsahoval len ponuku v latinskom jazyku.

²⁰ Defektný exemplár neumožnil presné vyčíslenie počtu zaznamenaných titulov.

²¹ Ako vidieť z tabuľky, iba v katalógu z roku 1710 bola táto skupina početnejšia. Z jazykového hľadiska prevažovali diela v latinčine, orientované tematicky na náboženský život, historické či právnické diela a učebnice.

²² Magyarországi jezsuita könyvtárak 1711-IG: Nagyszombat 1632-1690/sajtó alá rendezte FAR-KAS, Gábor Farkas. Szeged : Scriptum, 1997. 381 s.

Tab. 2

Ecclesiastici	Concionatores, catechistae	Vitae	Juristae	Historici
Scripturistici	Controversistici	Praecatorii	Philosophici	Humanistae
Theologici	Ascetici		Mathematici	Variae

Extrahovanie odbornej literatúry zastúpenej v katalógoch uľahčuje fakt, že vychádzala takmer výhradne v latinskom jazyku, čím je možné ju dobre identifikovať a rozčleniť podľa odborov. Pevné miesto tu zaujímala produkcia určená vzdelávaciemu procesu, zaradená v skupine *Humanistae*. Jej obsah v jednotlivých rokoch bol pomerne stabilný, ponúkajúci gramatiky, slovníky, rôzne štylistické a rétorické príručky, či školské vydania antických autorov. Z hľadiska vymedzenia témy sú v popredí nášho záujmu však zvyšné skupiny: právo, filozofia, matematika, história a rubrika rôzne. Pre presnejšie zadefinovanie je potrebné poznamenať, že v rámci dobovej praxe sa k histórii pripájala aj geografia a k filozofii fyzika.

Otázka, aké kritérium bolo uplatnené pri výbere titulov do katalógu, je nejasná, jednoznačne však možno vylúčiť predstavu zaradenia kompletnej produkcie odbornej literatúry. Pri porovnaní zastúpenia titulov v jednotlivých skupinách katalógov sa vytvorila určitá schéma. Je pre ňu typická prítomnosť titulov, ktoré boli príznačné pre daný odbor a v katalógoch často sa opakovali, pričom tento obrazec bol dopĺňovaný ďalšími titulmi, charakterizujúcimi tú ktorú sféru v určitom období. Pri pohľade na číselné vyjadrenie (Tab. 3) je treba upozorniť, že čísla indikujú výskyt konkrétnych titulov, nie rôznorodosť vydání. Ak šlo o viacväzbové publikácie, forma ich zápisu sa rôznila, pričom mohol záznam o titule zahrnúť všetky zväzky spolu, alebo každý jednotlivito, preto sa môže zdať, že ich počet je vyšší.

Tab. 3

	1710	1724	1743	1758	1763	Spolu
Právo	3	7	16	8	9	43
Filozofia	5	11	6	13	16	51
Matematika	3	3	9	8	7	30
História	2	8	20	11	11	52
Rôzne	Rubrika nebola vyznačená	Rubrika nebola vyznačená	5	2	5	12

Opakujúce sa tituly sú markantnejšie v odbore práva a matematiky a možno ich označiť za „stálice“. V prípade matematiky šlo zvlášť o základné pomôcky pri jej výučbe. Ich výber nie je rozsiahly ani vydania a skôr pomenej sa tu objavili tituly nové.

Aj v oblasti právnickej literatúry je zjavná tendencia opakovania určitej stabilnej zložky, prezentovanej základnými právnymi dielami, avšak v tomto prípade je zreteľnejšie prítomné reflektovanie situácie v odbore a prílev nových titulov. Základným pilierom bola zbierka *Corpus Iuris Hungarici* a komentáre k nej. V priebehu času pribudli výklady k rímskemu právu a príručky či učebnice procesného a trestného práva.

Posun v témach a novom vnímaní obsahovej náplne je zreteľný najmä v skupine filozofickej. Ide o príklon k fyzikálnym témam, ktorý je markantný osobitne od polovice 18. storočia. V tomto prípade môžeme hovoriť o aktuálnom zaradovaní nových titulov. Celkom jasne tu možno deklarovať postupný ústup etických a morálnych tém v prospech metodicky aj obsahovo nových učebníc a príručiek, koncentrovaných na definovanie predmetu a prístupov vo filozofii a fyzike.

Skupina historických diel obsahuje vybrané spektrum pre dané obdobie charakteristických titulov, doplnené niekoľkými geografickými prácami. Tento stav priamo súvisel s priaznivou situáciou v historickej disciplíne na univerzite a celkovým nárastom historických prác v programe jej tlačiarne.²³ V centre historického bádania boli dejiny samotnej univerzity, domáce politické a cirkevné dejiny. Nové prístupy priniesli prehľady a biografie panovníkov, krajinských a cirkevných hodnostárov. Osobitnú kapitolu predstavujú diela k dejinám a panovníkom Byzantskej a Osmanskej ríše.

Najmä historickými a encyklopedickými prácami sa vyznačuje veľa množstva skupina *Variae*, zastúpená v troch katalógoch.

Z autorského hľadiska jasne prevažujú v sledovaných disciplínach autori domáci. Nie je prekvapením, že najčastejšie sú to príslušníci jezuitského rádu, z ktorých mnohí tvorili a vyučovali na univerzite. Je známe, že jezuitskí vyučujúci boli pripravovaní všestranne, napriek tomu je tu možné v jednotlivých vedných disciplínach pozorovať črtajúcu sa špecializáciu autorov na určitý odbor, samozrejme aj tu sa nájdú výnimky, potvrdzujúce pravidlo.

Po formálnej a obsahovej analýze sa dostávame k otázke aktuálnosti ponuky katalógov. Ako bolo spomenuté, v katalógoch údaj o roku vydania absentuje. Tento chýbajúci faktor sťažuje identifikáciu konkrétnych vydání, samozrejme s výnimkou takých, o ktorých vieme, že vyšli iba raz. Rozbor prvých vydání jednotlivých titulov

²³ PORIEZOVÁ, M. Vydávanie historických diel trnavskou Akademičnou tlačiarňou. In *Kniha '2005: zborník o problémoch a dejinách knižnej kultúry*. Martin : Slovenská národná knižnica, 2005, s. 283-288.

umožňuje konštatovanie, že kritériom aktuálnosti nebolo jednoznačne najpodstatnejším pri výbere a zaradení do katalógu, teda katalóg neobsahoval len najnovšie vydania tlačiarne za určité časové obdobie. Aktuálnosť sa v zaradení odvíjala v dvoch líniiach. Prvú tvorili diela vydané v rozmedzí medzi dvoma katalógmi (najnovšie prírastky), druhú prezentovali tituly staršie, v niektorých prípadoch aj niekoľko desaťročí. Tento moment indikuje na jednej strane ich stále aktuálny obsah pri vzdelávacom procese na jednotlivých fakultách univerzity, na druhej strane je tu prítomná aj možnosť ich nízkeho odbytu, ktorá mohla súvisieť aj s vysokými nákladmi vydání.²⁴

Zhrnutie

1. Katalógy Akademickej tlačiarne v tomto prípade predstavujú zoznamy kníh, ktorých vydanie i tlač zabezpečila takmer výhradne samotná tlačiareň. Takmer výhradne preto, lebo ako bolo spomenuté, záver katalógov patrí rubrike Libri aliunde impressi. Navyše, aj keď ojedinele, našli sa aj mimo tejto rubriky v katalógu tituly, ktoré neboli tlačené len v Trnave, ale napr. v jezuitskej tlačiarňi v Košiciach.
2. Katalóg propagoval výberovo sortiment a skladové zásoby tlačiarne a zároveň sprostredkúval pohľad na jej činnosť.
3. Predpokladané recipientské zázemie možno identifikovať na základe jazykových a obsahových výsledkov analýz. Tie prirodzene poukazujú na zúžený okruh adekvátne intelektuálne pripravených záujemcov.
4. Otázku nákladu katalógu ako aj jeho distribúcie nemožno zatiaľ explicitne doložiť. Možno predpokladať, že katalógy sa šírili prostredníctvom distribučnej siete, ktorú tlačiareň mala a využívala pre distribúciu svojej produkcie.
5. Pre komplexné zhodnotenie významu katalógov by sa žiadalo porovnanie s prameňmi podobnej povahy.²⁵ Avšak z domácich prameňov je zatiaľ známy len katalóg košickej jezuitskej tlačiarne, publikovaný ako súčasť *Calendarium Cassoviense*.

²⁴ Pohľad na výšku nákladov sprostredkúva zoznam uverejnený v publikácii HAIMAN, György – MUSZKA, Erszébet – BORSA Gedeon. A nagyszombati jezsuita kolégium és az egyetemi nyomda leltára, 1773, s. 231–284. Náklady vydaných titulov sa pohybovali od niekoľkých desiatok k stovkám, v niektorých prípadoch sú zaznamenané exempláre s počtom viac ako 1000 kusov.

²⁵ O katalógoch jezuitskej tlačiarne v Prahe sa zmieňuje vo svojej práci KOLDOVÁ, M. Jezuitská tiskárna v Praze (1635–1773): Na základe prameňov z Národného archívu. In *Sborník Národního muzea v Praze*, 2005, sv. 1, č. 1–4, s. 1–42.

Záver

Vydavateľsko-kníhkupecké katalógy Akademickej tlačiarne predstavujú cenný materiál dokumentujúci v prvom rade charakter ponuky pre potenciálneho záujemcu, ktorý čiastočne sprostredkováva jej vydavateľské a tlačiarenské pôsobenie. Prezentuje ponuku významnej inštitucionálnej tlačiarne a predstavuje jeden z prvých reprezentantov tohto typu dokumentu na našom území. Stáva sa tak dôležitým dopĺňujúcim prvkom komplexného výskumu dejín kníhkupectva, vydavateľstva a tlačiarstva.²⁶

Zoznam bibliografických odkazov

DEJINY Trnavy. Trnava: Vydavateľstvo Obzor, 1988. s. 117–118.

HAIMAN, György – MUSZKA, Erszébet – BORSA, Gedeon. *A nagyszombati jezsuita kolégium és az egyetemi nyomda leltára, 1773*. Budapest : Balassi Kiadó, 1997. 307 s.

PŠENÁK, Jozef. Trnavská univerzita v dejinách slovenského vysokého školstva. In *Trnavská univerzita v dejinách slovenského školstva a vzdelanosti*. Bratislava : Slovenská pedagogická knižnica a ústav školských informácií, 1986, s. 19–39.

RADVÁNI, Hadrián. Knižnica a kníhtlačiareň trnavskej univerzity. In *Trnavská univerzita v slovenských dejinách*. Bratislava: Veda, 1987, s. 209–221.

RADVÁNI, Hadrián. Kníhtlačiareň Trnavskej univerzity. In *Trnavská univerzita 1635–1777*. Trnava : Trnavská univerzita, 1997. ISBN 80–88774–15–2, s. 141–148.

Súpis všetkých príjmov a výdavkov kolégia a univerzity Spoločnosti Ježišovej v Trnave podľa účtov kolégia z roku 1765. In *Pramene k dejinám Slovenska a Slovákov VIII : Nový pohľad na svet*. Ed. Pavel Dvořák. Budmerice : Rak, 2007. 456 s.

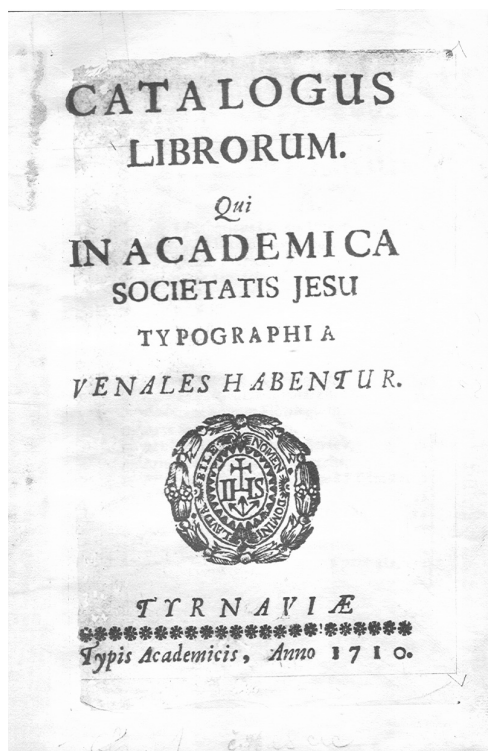
ZLATOŠ, Štefan. Z dejín Trnavskej univerzity. In *Pamiatke Trnavskej univerzity 1635–1777*. Trnava : Spolok sv. Vojtecha, 1935, s. 9–97.

Pramene

1. Catalogus librorum, qui in Academica Societatis Jesu typographia venales habentur. Tyrnaviae : Typis Academicis, 1710. (24) s. 8°.
2. Catalogus librorum, qui in Academica Universitatis Tyrnaviensis Societatis Jesu Typographia Anno 1724 reperiuntur. Libri Latini. [2] s. 2°.

²⁶ Do istej miery môže slúžiť i ako pomôcka pri získavaní informácií pre retrospektívne bibliografie. Je potrebné však brať s rezervou isté nepresnosti a skreslenosť zaznamenaných údajov.

3. Catalogus librorum, qui in Academica Universitatis Tyrnaviensis Societatis Jesu Typographia Anno 1739 reperiuntur. Libri latini. Tyrnaviae . Typis Academicis, 1739. [36] s., 2°.
4. Catalogus librorum, qui in Academica Universitatis Tyrnaviensis Societatis Jesu Typographia Anno 1743 reperiuntur. 23 s, 12°.
5. Catalogus librorum, qui in Academica Universitatis Tyrnaviensis Societatis Jesu Typographia Anno 1758 reperiuntur. 24 s., 8°.
6. Catalogus librorum, qui in Academica Universitatis Tyrnaviensis Societatis Jesu Typographia Anno 1763 reperiuntur. Zach. 24 s., 8°.
7. Catalogus librorum, qui in Academica Universitatis Tyrnaviensis Societatis Jesu Typographia Anno 1770 reperiuntur. Tyrnaviae : Typis Academicis, 1770. 32 s., 8°.
8. Catalogus librorum, qui in Academica Universitatis Tyrnaviensis Societatis Jesu Typographia Anno 1772 reperiuntur. 31 s., 8°.



Titulný list ku katalógu z roku 1710